

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Letna vsak četrtlet in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske države 8 K. Količina sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za vsakrate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petivrstica 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torika opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Neugodno vreme zadržuje bojevanje.

V Karpatih Rusi ne napredujejo več. — V zahodni Galiciji vsi ruski napor, razdeliti našo bojno črto, brezuspešni. — Na južnem Rusko Poljskem poskušajo Rusi zaman prekoračiti Nido. — Nemci zopet pred Varšavo. — Na srbskem bojišču še mir. — Majhni spopadi s Crnogorci. — Vojne priprave Rumunije. — Francozi napadajo na celi črti.

Slike iz vojne.

Pri Bogu najdem tolažbo in lahko mi je breme.

Franc Strmšek, doma iz Konjice, piše:

Gališki gozd, 11. 12.
Velepoštovani! Štejem si v čast, da Vam moram želeto vesele božične praznike iz bojišča, posebno pa hvalim Boga, da sem še zdrav. Idemo zopet iz Karpatov in podimo pred seboj rusko-sibirske in druge tolpe. Bil sem dosedaj v vseh bojih, tudi najljutejših, pa angelj varih me je še obvaroval. Hodil sem že po najnevarnejših potih, posebno na patroljah. Bil sem v sredi vasi, kjer so kantonirali kozaki in ruska infanterija; a, hvala Bogu, me niso opazili. Prinesem generalu dobro pojasnilo. Dobil sem veliko srebrno hrabrostno svetinjo I. vrste in tudi Retuznik iz Dražje vasi, ki je bil z menoj, a on II. vrste. Jaz dobim 15 K mesečno, on pa 7.50 K do smrti, katera bo najbrž tukaj v Galiciji. Prosim, spominjajte se me v molitvi. Pri Bogu najdem tolažbo in lahko mi je breme. Vsem skupaj vesele praznike želi Vaš bojujoči se France, sedaj četovodja pri lovskem bataljonu šte. 20.

Vojakov sv večer.

Ljubi starši! Bližajo se veseli božični prazniki. Kako sem se jih veselil prejšnje leto, ko sem prišel na dopust kot mlad vojak, in sem vam pri topli peč razlagal moje napredovanje pri litruku „suhodolca.“ Letos si predstavljajte moje praznike tako-le, seveda, ako mi Bog še zdravje ohrani: V temnem karpatskem gozdu opazite, ko iščete smrečico za sv. večer, sicer mladega, a že bradatega lovskega podčastnika za košatim grmom, z zmrzlimi čevlji, z lepim daljnogledom

v roki opazujočega sovražno stališče, ali pa na zasledovanju, lahko tudi na begu pred Rusi. Lahko se bom nahajal pri naravni smreki, proti kateri bodo pa bruhali ruski gorski topovi smrtonosne šrapnele in granate. Ako Bog da, se bojem tudi v takih meni navadnih slučajih spominjal božjega Deteta, rojenega v hlevcu v jaslicah, in zmolil za Vas par očenašev, kar tudi od Vas upa Vaš bojujoči se sinko France Strmšek.

Pripiš pošiljatelja dopisa: Ravno kar izvem, da je bil vrli naš junak Strmšek težko ranjen par dni pred Božičem in leži sedaj na Dunaju v neki vojaški bolnišnici.

Sveti večer.

Vojni kurat č. g. Zagoršak piše z gališkega bojišča svojemu prijatelju:

Dasi smo se nadjali, da gremo vsak trenotek že naprej, vendar pa smo si tudi mi tukaj okrasili božično drevesce. Kako živo me je vse to spominjalo sv. noči doma. Božično drevesce! Bilo je krasno. Lučka pri lučki, in mi smo skoraj pozabili za trenotek, da smo na vojski in ne doma, da smo daleč, daleč proč od doma, od svojih dragih. Zbrali smo se vsi okrog drevesca, moštvo in mi. Spregovoril sem nekaj besed v slovenskem in nemškem jeziku, voščil vsem skupaj vesele praznike, nato smo zapeli cesarsko pesem in „Sveta noč.“ Nekoliko smo tudi podaljšali večerjo in se veselili pri kozarcu vina. Če še omenim, da se je nam kar naenkrat užgalo drevesce, menim, da sem opisal vse zanimivosti sv. večera.

In Božič? bodeš morda vprašal? Kako si ga li obhajal? Si li maševal? Da, sem. Sicer sem se moral peljati 24 km daleč v cerkev, a šel sem, da sem le zamogel vsaj ta sveti dan pozdraviti v cerkvi majhnega Jezuščka. A žal, da ni šlo vse gladko. Prosil sem namreč, če smem maševati, kar se mi je dovolilo. A toda; ko sem prišel do darovanja, mi niso hoteli dati

vina, moral sem čakati pol ure pred altarjem, predno sem dobil to troho vina, da sem končal sv. mašo. A nazadnje so se me vendar usmilili, da sem končal. Nato pa še po opravih v mesto in domov, oziroma v vas, kjer smo stanovali.

Toda smola! Ko pridem nazaj, jih ni več tukaj, ampak so se že zdavnaj odpeljali naprej. Kaj li sedaj? Konji so zmučeni do skrajnosti. Bili smo prisiljeni prenočiti, das je bilo nevarno, da bi nas zajel sovražnik. Ves dan nisem jedel nič toplega. Tako sem obhajal božične praznike.

Slovence tukaj imenujejo splošno „železni polk“ in „železni kor.“ Kaj namreč premorejo naši fantje, temu se kar čudi vse. Samo molite in zopet molite, da nas Bog ne zapusti, ampak še znanaprej varuje in ohrani!

Sveta noč v bojnem ognju.

Četovodja Ivan Tratnik piše iz severnega bojišča svojim domačim v Potok v rečički župniji:

Dragi stariši in preljube sestre! Sporočim vam nekoliko, kako sem preživel sv. večer.

Na dan božične bilje smo se pripravljali celi dan za obrambo proti sovražniku s tem, da smo si napravili zasilne okope. Naš oddelek pride zvečer ob mraku iz bojne vrste v mesto Ž., in kompanije so ostale v svojih pozicijah ali zakopih za kakih 800 do 1200 korakov od mesta.

Ko pridemo v mesto, dobimo vsak nekoliko čaja za večerjo; nato se spravimo v eno borno kočico pod streho in tako čakamo pripravljena na alarm.

Bila je temna noč. Polagoma je padal tudi dež. Ravno je bila ura četrta na sedem, ko začne strašno pokati na vseh straneh iz pušk in poleg tega je tudi artilerija začela metati svoje grozne šrapnele in granate po mestu in okrog mesta. Mi dobimo v tem času ukaz, postaviti se na cesto ter tam čakati nadaljnega povelja.

LISTEK.

Materina beseda.

Priredil Alojzij.

Koliko premore pobožna mati, kako mogočen je njen upliv na srce otrokovo in kako deluje njena beseda še celo takrat, ko je že davno minila otroška doba, dokazuje sledeči resnični dogodek:

„Ničvrednež, dal Bog, da te nekega dne srečam, ko boš od žeye umiral, da se ti zlobni jezik posuši v ustih, da me poprosiš za čašico vode, a jaz pa naj imam to veselje, da ti to prošnjo zavrnem.“

To grozno željo more samo tisti razumeti, ki je že trpel kedaj vso muko strašne žeye, pa so mu odbili čašo vode.

Tisti, ki je to kletev izrekel, je vedel, kaj je žejja. En dan poprej se je bojeval v strašni ameriški meščanski vojski v bitki, v kateri je bilo treba napeti vse moči. Zjutraj pred bitko je imel ta častnik nalogo, da odnese važno poročilo drugi četi in sicer kar najhitreje. Njegov lastni konj ni bil več za rabo, šepal je in ni mogel z mesta. Revna žival je bila že popolnoma izmučena. Drugi konj, ki si ga je moral

dobiti, pa je bil tako divji, da se je moral častnik res mnogo truditi, da ga je mogel zajahati. Spenjal se je, brcal z nogami, vsak trenotek se ustavil, potem pa zopet skakal, s kratka, bila je zelo divja žival.

„A ni bilo drugače“, pripoveduje častnik, „moral sem s svojim poročilom naprej! Ali kakor da se je vse zarotilo zoper mene! Tu je bila cesta polna voz, tam zopet srečam konjenike. Vsa trenotek nove zapreke, a vročina neznosna. Oblaki prahu so me obdajali. Žejja mi je izsušila grlo. Moja steklenica je bila prazna. Tu zapazim vojake, ki so nekoliko na strani počivali pri studencu. Kako sem se razveselil, ko zagledam studenec! Hotel sem hitro tje jezdit, da si utešim žejjo. Moj konj je skakal tako divje, da mi ni bilo mogoče mirno jezdit dalje. Smejali so se nerodnemu jezdecu. Besneč od jeze, razgret od vročine, vendar sem se premagal, odvezal svojo čutaro in se obrnil k enemu vojaku, proseč ga: „Tovariš, bodi tako dober, napolni mi čutaro z vodo!“

Mož me hudo in neusmiljeno pogleda in reče k meni: „Napolni si sam!“

V strašni jezi izrečem kletev, ki sem jo zgoraj navedel, spodobem konja in odhitim ter se ne zmemim več za vojake, ki so me zdaj vendar klicali, da se naj vrnem.

Čez kakih dvajset minut je okrepčal mene in konja, neki usmiljen zamorec. Poplačam ga zato z denarjem ter začnem premišljevat, kako tudi v črnih prsih bije dobro srce, a v belih včasi hudobno. Obraz človeka, ki mi je odbil požirek hladne vode, sem si dobro zapomnil ter sam pri sebi prisegel, da ga hočem iskati, dokler ga ne najdem in se ostro ne maščujem. Dve leti sem ga iskal na bojiščih in v bolnišnicah, slednjič je pa vendar le prišel dan maščevanja.

V neki bitki sem bil ranjen. Spravili so me v Washington v bolnišnico. Kmalu sem okreval, toda ker nisem bil sposoben za službo, sem ostal v bolnišnici in stregel bolnikom in ranjencem. Imel sem pa mnogo sočutja z njihovimi bolečinami. Videl sem tu umirati može, globoko verne, kako so mirno zatisnili oči za vedno. Večkrat sem se vprašal: A kako je pa s teboj, ali bi ti tudi mogel tako umreti? Prevzele so me zelo resne misli, tako da sem na svojega neprijatelja pozabil.

Nedaleč od Washingtona je bila v tem času bitka. Prinesli so v bolnišnico veliko število ranjenih. Vse sobe so napolnili. Bilo je grozno soparno in bolniki so trpeli hudo žejjo. Iz vsake postelje se je slišalo vpitje: „Vode, oh, vode!“

Smilili so se mi reveži. Vzajem velik vrč, napolnim ga z vodo in ohladim z ledom ter grem s ku-

Bil je strahoviti boj, ki je trajal okrog eno uro. Največjo moč je vrgel sovražnik na naš polk.

Med gromenjem strelcev se zaslišijo hurra-klici, ter rožljanje orožja, ki je zvenelo daleč v temno noč. Začela se je borba na življenje in smrt. Kakor besni volkovi se zaganja sovražnik v sovražnika; strašno je bilo klanje in grozno vpitje.

Vsled prevelike premoči sovražnika, ki je pošiljal vrsto za vrsto v naše že itak oslABLJENE oddelke, se ti slednjic obrnejo ter prihitijo, kdor je še mogel, proti mestu, nekateri jako razmesarjeni. Na to dobi naš oddelek povelje, zapustiti mesto ter se pomakniti nazaj po cesti, ki velja proti ...

Hitro odkorakamo za kakšne 4 km proč od mesta do neke vasi, kjer se je nahajalo poveljništvo 28. divizije.

Ko bežimo po cesti za pol ure, dobi naš poveljnik, nadporočnik H., povelje, obrniti se nazaj in vse tam nahajajoče se razpršene ali izgubljene vojake, ki so se med umikanjem izgubili od svojih oddelkov, s seboj vzeti in marširati proti bojnemu polju nazaj tako dolgo, da pridemo do poveljnika 55. brigade, kateri se je nahajal s svojim štabom na cesti blizu bojišča. Ko tako korakamo nekoliko časa, se nam prikaže ena patrola kozakov ne daleč od nas na obali neke reke. Imela je namen, napasti od zadaj naš tren — ki se je po cesti pomikal naprej. Hitro se obrnemo proti dotični strani ter začnemo streljati, na kar so kozaki hitro popihali preko reke ter izginili v temno noč.

Ko pridemo na določeno mesto, se vležemo v obcestne järke ter pričakujemo do polnoči naš polk, ki je pa med tem časom še enkrat napadel sovražnika, ter ga pognal iz mesta.

Ko pride polk, dobijo kompanije povelje, da se uvrstijo ter zasedejo grič ob robu gozda. Naš oddelek z zastavo ter polkovni štab pa smo prenočili tu v gozdu, kjer smo se razgovarjali o žalostni usodi sv. noči ter se spominjali vsi zmučeni s tužnim srcem že preteklih veselih časov božičnih praznikov.

Vsak je bil v duhu doma med svojimi dragimi, ter je želel, naj bi nam dragi Bog z ozirom na rojstvo Trajla Oiru prinesel ljubi ter tako zaželjeni mir. Tako smo nadaljevali naprej boje noč in dan, že 25 dni skupaj do večera.

Konečno mi bodite vsi skupaj prav pristržno pozdravljeni, kakor tudi vsi sorodniki in znanci, in želim vam veselo in nad vse srečno novo leto. — Vaš hvaležni sin in brat Ivan Tratnik.

Kako smo ob srbski meji obhajali Božič.

Piše vojak 87. pešpolka Ciril Lapi, doma iz Murščaka pri Radenoh. Sedaj je Lapi pridelen trdnjavskega topničarjem. Pismo se glasi:

Trdnjava R....., 25. dec. 1914.

Ljubi stariši! Ker mi ljubi Bog tako lepo časa pripuščja, vam hočem kraško popisati, kako sem obhajal današnji praznik, ali sploh božične praznike. Splošno lahko rečem, da sem jih, hvala Bogu, dobro obhajal, ker sem še zdrav in tudi drugega mi ni primanjkovalo. Večera, dne 24. decembra, smo v baraki postavili krasno božično drevesce, okinčali smo ga z jabolki, oranžami, raznovrstnimi slaščicami, orehi in tako naprej. Ko je bilo vse to gotovo, so prišli naši častniki in so nam lepo govorili. Predno so prišli častniki, smo zažgali na našem božičnem drevescu okoli 200 sveč. Ko so častniki vse videli in končali z govori, smo zapeli skupno cesarsko pesem in „Lepa naša domovina.“ Nato sem jaz kot podčastnik imel govor v hrvatskem in italijanskem jeziku. Pri naši četi so zastopane te-le narodnosti: Nemci, Slovenci, Hrvati, Italijani, Madžari in Rumuni. Pri podčastnikih sem jaz za tolmača, ker drugi so ali Nemci ali pa Madžari. Ko smo govore končali, smo še v vseh jezikih zopet zapeli. Okoli 7. ure in pol pa je na enkrat okoli naše barake začelo grozno streljanje. Takoj je bil „Alarm.“ Vse na noge! V eni uri je bil zopet popolnoma mir. Dobil sem povelje, s svojim oddelkom

picu v roki od postelje do postelje. O, kako jih je posežila voda, kako so se mi zahvaljevali s hvaležnim pogledom, ako so usta bila preslaba.

Tedaj se iz enega kota vzdigne visok človek iz svoje postelje in zaprosi s slabotnim glasom: „Vođe, vođe, da vam Bog povrni!“ Obstanem kot okamenel. V celi veliki dvorani sem videl samo tega edinega — bil je tisti, ki mi je takrat tako brezsrčno odrekel požirek hladne vode in ki sem ga dve leti iskal, da se maščujem.

Zdi se mi, da je tudi on mene spoznal. Vsled slabosti pade na podglavje in obrne glavo k steni. Oglasi se mi glas v srcu: Prišel je dan maščevanja. Daj vsem vode, a njega pusti, da umre od žeje! Toda pojavi se tudi drugi glas. Spominjam se svoje rajne matere. Prišel je najlepši dan tvojega življenja, ko lahko hudo povrneš z dobrim, ko moreš odpustiti, kakor želiš, da bi Zvečar odpustil tudi tebi. Milost naravna moje korake k postelji. Ovijem mu roko krog vratu in nastavam čašo na razgrete ustnice. O, kako je pil in kako mu je storilo dobro! Nikdar ne bodem pozabil njegovega pogleda. Ni izrekel niti besedice, a videlo se je, da je bil ganjen. Meni je bilo tako dobro pri srcu.

iti k počitku. Vlegel sem ob 11. uri in prav močno zaspal.

Ob 9. uri smo šli k službi božji, katera se je seveda pod milim nebom služila. Po maši smo šli pa v našo barako. Prižgali smo sveče na božičnem drevesu. Imeli smo prav dober obed. Ob 10. uri in pol smo dobili sir in pol litra vina in ob 1. uri goveje meso, juho, zelje in veliki kos svinjske pečenke. Kupili smo si dve svinji, ki je vsaka vagala 120 do 135 kg. Popoldne so pekli v enem kotu kokoši in v drugem celo ovce, v tretjem kotu malega pujska, v četrtem napravljali cvrtje in tako naprej.

Ljudje v krajih, kjer se vrši bitka, se morajo preseljevati sem in tje, ker na bojišču ne smejo ostati, in tako morajo svoje reči prodati, četudi za slepo ceno. Lepi vol stane 60—80 K, večje prase 40—52 K, ovca 2 K, malo prase 2 K, kokoš 40—50 vin. Vojaki imajo denarja dovolj in tako se povsod peče, ako le imamo kaj prostega časa. Samo vino je drago in pa kruh. Vino stane 1.60 K 1 liter, kruh 80 v 1 kg.

Jaz sem šel za naš bataljon dne 23. decembra konje kupovat in sem jih sedem kupil po 50 K, 100 K in za zelo lepe sem dal po 150 K.

Kako vojna stoji in kako je v tem kraju, me vprašate. Ko smo šli do Drine, takrat se mi je zelo slabo godilo; od Sarajeva do srbske meje je šest dni hođa. Ob Drini smo videli same sežgane vasi ali pa razvaline hiš in povsod same grobe in križe. (Kosi obleke, kosi vojaške oprave in največ od sovražnika.

Tukaj so naši Srbe grozno pretepali. To smo videli, ko smo šli v Višegradu čez Drino. Tam je pa glavni most razstreljen, hiše razdrte. Ko smo šli od Drine naprej, smo videli same sežgane kočje in pokončano drevje. Toliko za danes. Bodite mi pristržno pozdravljeni od Vašega sina Cirila.

O bojih s Srbi.

Ivan Rauter, doma iz Cezanjevcev pri Ljutomeru, ki je služil pri 87. pešpolku, piše svojemu bratu č. g. Jakobu Rauter, župniku na Pilštanju, iz bolnišnice:

Lugos, južno Ogrsko, 31. 12.

Dragi brat! Najprej hvala za poslano. Ti niti ne veš, kako sem potreben. Prišli smo namreč iz Srbije tako izmučeni, da drug drugega nismo poznali. Ti bi rad vedel, kje me je zadelo. Naj Ti popišem od začetka, kako se nam je v Srbiji godilo. Čez Drino smo prišli v Srbijo dne 8. novembra ob ¼6. uri zvečer. Potem smo šli na visok hrib do pol enih zjutraj. Tam smo prenočili. Zjutraj smo šli dalje in čez par ur smo že naleтели naš sovražnika, ki pa je že po kratkem boju popihal, da ga tisti dan nismo več videli. In tako je šlo potem naprej. Miru nismo imeli ne po noči, ne po dnevu. Streljanju sem se že tako privadil, da sem si večkrat, ko so mi krogle najhuje okoli glave žvižgale, cigareto naredil in prižgal. In srbske granate in srpneli so večkrat noč in dan padale okoli nas, da se je kar zemlja tresla. Ne vem, kolikokrat smo se zvečer spravili spat, po noči pa je nas sneg tako zadela, da smo se zjutraj komaj že iz njega izkibacali. In tako je šlo naprej do dne 28. novembra.

Tisti dan je bila huda zima. Drevje je bilo polno ivja, kakor pri nas v sredi najhuše zime. Dne 27. novembra zvečer smo prišli na visok hrib in tam smo se utaborili. Dovoljeno nam je bilo tudi ogenj narediti. To pa veš, da ni lahko delo, izpod snega drva iskati in potem zakuriti. Pa šlo je vse eno. Tako smo pri ognju sedeli ali ležali, kakor je pač kateri hotel, do dveh zjutraj. Ob dveh je prišlo povelje: „Naprej!“ Takoj smo pograbili vsak svoje reči in smo šli naprej. A nismo prišli daleč in zopet je prišlo povelje, da smo morali nazaj. Potem smo ostali pri ognju do dneva. Okoli 7. ure smo šli zopet naprej proti sovražniku, ki ni bil niti dobro uro daleč, in je že čakal na nas. Zeblo nas je seveda pošteno, ker smo tam čakali do 12. ure, predno je prišlo povelje za napad. Takrat sem lezel po trebuhu na hrib, kakor po strehi, da bi potem začel streljati. Z rokami sem sneg proč kopal, da sem bil bolj skrit pred krog-

„Gospod doktor“, sem rekel zdravniku tega oddelka, „prosim, izročite bolnika v onem kotu moji posebni oskrbi!“

„Rad“, odvrne zdravnik, „siromak, morala se mu bo odrezati noga, dvomim, da bi ostal pri življenju!“

Stregel sem mu noč in dan. Dolgo ni govoril ničesar. Nekega dne, ko sem hotel iti nekoliko proč od postelje, me zadržji z roko in reče:

„Ali se spominjate, da ste me nekoč prosili za požirek vode?“

„Da, tovariš, toda pustimo to, to je že davno minilo!“

„O, gospod, toda jaz tega nisem pozabil. Ne vem, kaj mi je bilo takrat. Bil sem bolehen, a moj poročnik pravi, da se samo hlinim. Imel sem mrzlico, a to sumničenje me je razjezilo. Že čez nekaj trenutkov sem se sramoval svojih besed, a vas ni bilo več, da se opravičim. Dve leti vas že iščem, da vas prosim odpuščanja. Ko ste mi dali vodo, sem se spomnil na ono vašo groznjo in bal sem se. Prosim vas sedaj, odpustite mi!“

Niti besedice nisem mogel izpregovoriti. Jaz sem tega človeča dve leti iskal, da se maščujem nad njim, a on me išče, da me prosí odpuščanja — kdo

lami, ki so kakor toča padale okoli mene. In ko take rijem kvišku, dobim najprej eno kroglo skozi kotel na tornistru, ki sem dostikrat v njem kavo in drugo kuhhal. Koj nato pa dobim eno v levo nogo zgoraj pri žepu. Še uro bi mi ta tepec skoro prestrelil, ki sem jo imel v tistem žepu. Hvala Bogu, da ni šla skozi kost, ampak samo skozi meso. Šel sem nazaj, da se me obvezali. Potem sem moral iti peš, seveda je Slo nočasi, do večera, da sem prišel v garnizijsko bolnišnico. Tam smo po noči ostali. Do drugega dneva je nas bilo že 60 ranjencev skupaj. Drugi dan smo pa morali zopet peš dalje. Šli smo ob 10. uri proč in smo prišli zvečer v Brezino. Od tam smo se drugi dan že peljali na vozu v Valjevo, kamor smo prišli zvečer ob devetih. Tu smo bili šest dni v bolnišnici. Čakali smo na vlak, ki pa nazadnje ni več vozil in tako smo morali zopet peš dalje — v Šabac. Hodili smo ravno pet dni. Tam smo se peljali na ladji čez Savo in potem z vlakom sem v bolnišnico. Kako dolgo še bom tukaj, ne vem. — Ivan.

To je vojska!

Narednik Anton B., ki je služil pri 26. domobranskem pešpolku v Mariboru, piše z bojišča svojim starišem v Koloniji pri Mariboru:

Na bojišču, decembra 1914.

Ljubi oče in mati: Prav srčno Vas pozdravim, in vam naznanjam, da idemo proti Przemyslu. Tukaj je prav žalostno. Vsaka vas, vsaka kočja, vse je požgano. Na Ogrskem smo bivali nekaj dni, tamkaj je bilo krasno. Vse kar sem si želel za denar, sem dobil, a tukaj v Galiciji ni ničesar dobiti. Naši in moskali so že pobrali vse, tudi „bandurke“, to so krompirji, se ne dobijo. Žalostno, a resnično. Dosedaj smo še toliko slame povsod dobili, da smo se lahko dobre naspali, tudi tega tukaj ni nič. Nič za spati, nič za jesti, to je strašno! Danes sem spal v požgani kočji. Slame ni bilo, strehe tudi ne, a ni bilo tako blato, kakor zunaj. V tej kočji so bivali tri družine: 16 otrok, 3 mlade in 2 stari ženski. Prišel sem prosit, da bi smel spati tamkaj. Otrokom sem dal trohico kruha in vsi se začno jokati veselja, da vidijo zopet enkrat — kruh. Mrtvih je tukaj dosti. Našel sem jednega ranjenca, nogo so mu odstrelili. Ni mogel dalje, tri dni je ležal brez vsega v gozdu. Prišel se je jokati veselja, da sem ga rešil smrti. Bil je Ljubljčan. Ne morem popisati vsega. Žalostne božične praznike bom imel. Kje bomo obhajali najlepše praznike, ne vem. Uši je pa toliko! Moj Bog! Vse sem že raz sebe odmotal, ne morem več spati, toliko jih je in grozno velike. To je vojska, kakoršne si nisem mislil. A kaj še bo! Bog ve! — Tone.

Rusi že utrujeni.

Ferdo Leskovar, bivši urednik „Slovenskega Gospodarja“, piše sedanjemu uredniku z bojišča proti Rusom dne 5. januarja:

Dragi prijatelj! Danes imam zopet malo prilike, da Ti pišem. Novoletno voščilo in moj nov naslov si gotovo že prejel. Prosim, pošljajte mi liste na nov naslov: Ferdo Leskovar, računski podčastnik, H. 2.I F. H. 3, vojna pošta 32.

Sedaj pa nekaj novega od tukaj: Boji se tu pri nas nadaljuje brez ozira na zimo. Dosedaj smo pa imeli še precej ugodno vreme. Sneg je sicer zapadel, a ne veliko. Hude zime še do sedaj ni bilo, kakor že smo pričakovali v Galiciji. Pri Rusih se opaža neka utrujenost, kar trumoma se udajajo našim vojakom. Ujeti pravijo, da se ruski vojaki nočejo bojevati več dalje, kakor do ruskih božičnih praznikov (to je dne 7. januarja), potem vržejo orožje proč. Bomo videli, ali je res? Bog daj!

Tukaj cveti baje izdajstvo Rusinov. Vsak dan jih nekaj ujamejo in obesijo, da se drugim v svarilen zgled.

Kedaj bo konec teh nesrečnih časov? Ali se še nič ne sliši o mirovnih pogajanjih?

Daj mi vse gospode lepo pozdraviti. Želim vsem veselo novo leto! Istotako celi tiskarni in tvoji obitelji. Piši kaj! Pozdrave vsem znancem! Do veselega svidenja! Tvoj F. L.

od naju je boljši, plemenitejši? Sramoval sem se ter rekel:

„Tovariš, ti si boljši od mene, ne govori va več o tem.“

Vzljubil sem ga kot brata. Odrezali so mu nogo, vsaki dan je slabel čedalje bolj. Vedel je, da bo umrl, a bil je miren. Narekaval mi je pismo za sestro in dal mi je svoje stvari, da jih njej izročim, ter zahteval duhovnika. Naposled mi reče:

„Ali se ne govori nekje v evangeliju o čaši vode?“

„Prosim te“, mu rečem, „ne govori o tem, to mi je težko.“

On pa mi prijazno odvrne:

„O, dragi moj, ti ne veš, kako si mi ustregel z ono čašo vode.“

Govoril je še nekaj časa z menoj, potem pa še reče:

„Glej, sedaj mi je, kakor da sem še dete in pri svoji materi. Kadar sem šel spat, je molila z menoj neko molitev. Sedaj jo hočem tudi jaz moliti.“

Glavo položi na podglavje in zapre oči. Ne kaj časa še je gibal z ustnicami, potem pa je zaspal tiho in mirno za zmiraj.“

(Konec.)

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 13. januarja.

V Karpatih Rusi ne napredujejo več, a tudi našim četam je vsako dalekosežnejše podvzetje radi izredno slabega vremena onemogočeno. Iz poročila o bojih v Karpatih se razvidi, da so Rusi zadnji čas posebno v Bukovini razvijali veliko podjetost. Ker meji Bukovina ob Rumunijo, je namen očividna. Hoteli so Rumuncem dokazati, da bodo istotako postopali proti Rumuniji, ako bi se približala Avstriji.

V zahodni Galiciji vreme ni nič boljše kakor v Karpatih. Vendar Rusi neprestano napadajo in če ni mogoče s pehoto, pa z artilerijo. Mnogo jim je na tem, da bi predrli naše čete, jih razdelili v južni in severni del ter potem neovirano zasedli Krakovo. Toda naše čete se držijo izborno ter z uspehom odbijajo vse ruske poškuse. Niti za ped se ne umaknejo več.

V Przemyslu je razpoloženje naših čet izborno. Rusi si ne upajo bližati, tem bolj pridno pa naši izpadajo ter prizadevajo Rusom primerno velike izgube. Poročilo sovražnih listov, da je poslala posadka posredovalca k Rusom, je izmišljeno.

Istotako kakor v zahodni Galiciji je na južnem Rusko-Poljskem. Slabo vreme in neprestani poškusi Rusov, prekoračiti reko Nido in o majati naše vrste. Ker so za pehoto skrajno neugodna tla, se vršijo večinoma artilerijski boji. Naša artilerija v ničemer več ne zaostaja za rusko.

Na severnem Rusko-Poljskem Nemci vkljub slabemu vremenu polagoma napredujejo in se bližajo Varšavi. Vsa podrobnejša poročila o dogodkih okoli Varšave, ki so v večjih listih zdaj posebno mnogoštevilna, so zasebnega izvora in se morajo torej sprejemati s previdnostjo.

Boji za Karpate.

O bojih v Karpatih piše vojaški sodruknik pariškega lista „Le Senaphore“ sledeče:

Prizadevanje Rusije, dobiti za stalno v svojo oblast karpatsko gorovje, ima več namenov. Rusi hočejo doseči, da bi v tem ozemlju morala imeti Avstrija mnogo vojaštva in bi se tako zmanjšala moč in pritisk avstrijske in nemške armade na rusko bojno črto na Rusko-Poljskem. Ob enem pa je za Rusijo tudi mnogo važnejše, da udere z večjimi četami na Ogrsko, da ogrožuje obe glavni mesti države, Dunaj in Budimpešto ter da se ji končno posreči, priti v neposredno zvezo (čez Ogrsko) s Srbijo. Izpeljavo teh podvzetij pa ne ovirajo samo težkoče, ki jih nudi karpatsko gorovje in druge ovire, ampak tudi hrabrost in druge vojaške vrline avstrijske armade. Dejstvo, da so avstrijske čete zapustile nekaj karpatskih prelazov, se je dosedaj pomotoma smatralo kot dokaz o slabosti monarhije, v resnici pa je bilo to umikanje le važna vojaška poteza, ki je povzročila ruski armadi velike izgube. Sicer je pa trdovratna obramba tako visokih gorskih točk v zimskem času veliko težavnejša kakor napadalno prodiranje. Avstrijske čete, ki branijo te gorske prelaze, so dejanski doprinesle dokaz nenavadne hrabrosti in vstrajnosti.

Oklopni vlak v boju z Rusi.

Iz Ungvarja v ogrskih Karpatih se poroča dne 12. januarja budimpeštanskemu listu „Az Est“: Avstrijski vojaški oklopni vlak, ki vozi v dolini reke Ung, je v nedeljo, dne 10. januarja, došel do mesteca Csontos v Karpatih. Vlak je bil oborožen z 8 strojnimi puškami in je prodril čisto do sovražne bojne črte. Malo pred železniškim mostom, ki je bil razdrt, je vlak postal. Nadporočnik T. je opazil sovražno patroljo. Poveljnik oklopnega vlaka je zapovedal ogenj. 8 vojakov od sovražne patrolje je padlo. Dne 12. januarja je vlak zopet vozil do Csontos. Na levi in desni je stal po en ruski bataljon. Nadporočnik T. je mostvo oklopnega vlaka, ki je štel samo 30 mož, tako pametno postavil pri oklopnem vlakcu in dal iz strojnih pušk tako silno streljati na Ruse, da sta se oba ruska bataljona umaknila. Nato so Avstrijci razdrtili most za silo popravili. Pri mostu so Avstrijci ujeli večje število Rusov. Ob enem z oklopnim vlakom je napadla Ruse tudi naša artilerija na bližnjem griču ter jih pregnala iz vasi Malomret blizu Csontos.

Kaj se godi okrog Przemysla?

Vojni poročevalec Franc Molnar poroča z dne 8. t. m.: Na moje vprašanje, če se je v zadnjih dneh kaj posebnega zgodilo okrog Przemysla, so mi odgovorili, da sovražnik, ki v obliki obroča obdaja trdnjavo, razmeroma miruje. Obrambno mostvo preveva še stari napadalni duh, ko napravlja svoje vsakdanje izpade, katerih namen je poizvedovanje sovražnih postojank in vznemirjanje sovražnih vrst. Če dovoljuje vreme, redno prihaja in odhaja letalska pošta brez ozira na vse nevarnosti. Naši pogumni letalski častniki odnašajo in prinašajo toliko pisem, kolikor jih le njihov aparat more nesti. Trdnjavski vojaki pišejo svoja pisma na prav tenak papir, da letalci lahko vzamejo s sabo čim več pisem.

Ruska premoč gineva.

Budimpešta, dne 12. januarja.

Budimpeštanski list „Esti Ujsag“ izve iz zanesljivega vira glede vojnega položaja na severu sledenče:

V pričetku vojske se je veliko govorilo o tem, da so Rusi glede števila vojaštva mnogo močnejši, kakor mi. V začetku so bili Rusi v trikratni premoči, v drugem delu vojske v dvakratni, a sedaj glede števila vojaštva niso več mnogo močnejši, kakor mi. Izgube Rusov v zadnjih bojih so bile izvanredno velike. Brez dvoma se lahko trdi, da so bile izgube Rusov v Karpatih, kjer smo bili mi napadalci, notri do novejšega ruskega prodiranja, neprimerno večje kakor naše. Poizvedbe in izpovedi častnikov potrjujejo to dejstvo, ne glede na velikansko število ruskih ujetnikov v Karpatih, ki je neprimerno večje, kakor kje drugod, kajti pomanjkanje, katero so trpeli ruski vojski v teh pokrajinah, je bilo mnogo večje, kakor v Galiciji ali na Severnem Poljskem.

V petih mesecih prvi odmor.

Berolin, dne 12. januarja.

Berolinski list „Berliner Tagblatt“ javlja iz avstrijskega časnikarskega stana: Na celi bojni črti avstrijsko-nemških čet je sedaj vsled slabega vremena nastal odmor. Se celo na Severnem Poljskem so morali Nemci ustaviti svoje prodiranje. Postojanke so si v zadnjem času tako močno utrdili, da bi stal vsak frontalni napadalni poskus (napad na bojno črto) prevelko izgub. Boji v zadnjih dneh so prinesli izenačenje večkrat predrte bojne črte, kjer si stojita nasprotnika na nekaterih mestih prav blizu. Odmor stori vojakom prav dobro. V petih mesecih je to prvi odmor, v katerem se tudi popravlja orožje in drugo vojno gradivo. Vsled mraza vojaštvo ne trpi mnogo, pač pa vsled mokrote. Odpomorejo temu na ta način, da polagajo odvodne cevi, po katerih se izteka voda. Razpoloženje in zdravstveno stanje vojakov je izborno.

Naša in ruska artilerija.

Budimpešta, dne 12. januarja.

Značilno je, da ruska artilerija ne nadkriljuje več avstrijske. Znano je, da so imeli Rusi več topov kakor mi, vsled česar so mogli stalno obstreljevati večjo površino, nego mi. Vrh tega pa ruska artilerija ne strelja več tako dobro, ker je padel velik del aktivnih artilerijskih častnikov, ali je pa postal radi bolezni za boje nesposoben. Te vrzeli so mogli Rusi izpopolniti le z nezadostno izvežbanimi rezervnimi častniki. V zadnjih karpatskih bojih smo lahko opazovali, da se je priznalo izborno streljanje Rusov nehale, tako, da se sedaj ne more več reči, da nas Rusi v tem oziru nadkriljujejo.

18 ruskih generalov odpoklicanih.

Iz Petrograda je došla vest, da je bilo 18 ruskih vodilnih generalov odstavljenih.

Rusi vpokličejo letnik 1915.

V Rusiji se vpokliče v kratkem pod orožje letnik 1915. približno 885.000 mož.

Koliko izda Rusija za vojsko.

List „Ruskija Vjedomosti“ poroča: Rusijo stane vojska prvo leto 9500 milijonov rubljev (1 rubelj je 2 kroni 53 vin.), torej približno 30 milijard kron.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 13. januarja.

Proti Črnogorcem se vršijo majhni obmejni spopadi. Tako omenja uradno poročilo, da je naša artilerija pri Avtovcu (v Hercegovini) pregnala Črnogorce z njihovih postojank.

V Srbiji se še nova vojska ni začela. Sicer pravijo zasebna poročila, da naši podonavski čolni že obstreljujejo Belgrad, toda uradno se to ne potrjuje. Uradno nimamo s srbskega bojišča sploh nobenega poročila.

Grški listi pišejo, da je general Potiorek vložil pri cesarju prošnjo, naj vojno sodišče uvede proti njemu radi zadnjih dogodkov v Srbiji preiskavo. Poročilo istih listov, da je tudi general Frank prosil za sodno preiskavo proti sebi, je malo verjetno, ker je general Frank kmalu, ko so avstrijske čete zavzele Belgrad, bil komandiran na severno bojišče, torej ob času našega umikanja iz Srbije ni bil več na jugu.

V Belgradu.

Srbska vlada je izdala na belgrajsko prebivalstvo oklep, da je civilnemu prebivalstvu iz vojnih ozirrov prepovedano, še nadalje ostati v Belgradu.

Belgrad se ne naskoči.

Iz Ujvideka poroča nek budimpeštanski večerni list: V inozemstvu se trdi, da nameravamo zopet obstreljevati Belgrad. Obveščeni smo, da se Belgrad ni obstreljeval in da ga ne naskakujemo in da ni zdaj o naskakovanju in obstreljevanju niti govora.

Položaj v Srbiji.

Kakor se poroča, so se vršili zadnje dni manjši boji med srbskimi in našimi četami. Srbske čete se nahajajo na Cigavskem toku.

Po carigrajskih poročilih se je podala posebna komisija srbskih generalov v Petrograd, najbrž, da se pogaja radi nadaljnega dobavljanja vojnih potrebščin.

Naši letalci v Srbiji

Glasm poročila srbskega tiskovnega urada se je nad Požarevcem in Gradištom zopet pojavil avstro-ogrski letalec in metal bombe. Srbska artilerija je otvorila ogenj, a zrakoplov je srečno ušel.

Srbski glavni stan.

Iz Svice se poroča: Srbski glavni stan so premestili v Niš, kamor se je pripeljal iz Belgrada tudi kralj Peter.

Za naše vojne ujetnike v Srbiji.

Naše vojno ministrstvo je znova nakazalo znaten znesek za olajšanje in zboljšanje usode naših vojnih ujetnikov v Srbiji.

Boji s Črnogorci.

Iz Cetinja se javlja v Rim, da je v Črni gori jako slabo vreme. Kljub temu ne poznajo avstrijski topovi nobenega odmora in neprestano obstreljujejo črnogorske obmejne postojanke.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 13. januarja.

Na francoskem bojišču se je zopet pričelo živahno gibanje. Boji v Flandriji, kjer izkrcavajo Angleži dan za dnevom novih čet, govori se, da vsak teden okrog 30.000 mož, so se pričeli z novo priditostjo. Angleži se na francoskih tleh popolnoma udomačujejo, kajti v izkrcavalnih pristaniščih so zgradili za-nje barake, obsežna taborišča in velikanska skladišča. V sredšču bojne črte pa zbirajo Francozi veliko število vojaštva, s katerimi namerava francoski vrhovni poveljnik Joffre pritisniti na nemško središče, da bi se moralo umakniti, kar bi zvezo med nemškim središčem in desnim krilom resno ogroževalo. Vrh tega ima Joffre baje pripravljeno še veliko rezervno armado, broječo 500.000 mož in 300.000 rezervnikov, s katero namerava v trenutku, ko bo tudi Anglija z izkrcanjem obljubljenih 450.000 mož gotova, udariti na središče nemške bojne črte. Joffre prav pridno očiščuje svojo armado od nezmožnih generalov. V enem samem tednu jih je odslovil 77.

77 francoskih generalov odslovljenih.

Svicarska „Züricher Zeitung“ poroča, da je generalissimus Joffre do sedaj odslovil 77 generalov. Najmanjše prestopke strogo kaznuje. Število vseh odslovljenih višjih častnikov cenijo na 150.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, dne 13. januarja.

Sturškega bojišča na Kavkazu prihajajo nasprotujoča si poročila. Turki poročajo uradno, da se bojevanje in razvrstitev turške armade proti Rusom ugodno razvija. Ruski generalni štab pa je dne 5. januarja objavil uradno poročilo, da so bili Turki predzadnjo nedeljo, t. j. dne 3. januarja, pri Ardahanu (izhodno od Batuma) hudo poraženi. Rusi so odvezeli Turkom mesto Ardahan ter so jih tudi prepodili iz strelskih jarkov na južni in izhodni strani mesta. Pri mestu Sarj-kamiš (jugoizhodno od Ardahana) so Rusi v celodnevni bitki porazili turške čete. Dva turška armadna zbora sta bila poražena. Eden kor, korčni poveljnik in trije turški divizijski poveljniki so ujeti. Ostalim turškim četam se je posrečilo utesi ruski sili. V bojih pri Ardahanu je padel svak ruskega carja, veliki knez Aleksander Mihajlovič, star 49 let. Mesto Batum je s tem, da je padel Ardahan zopet v ruske roke, rešeno. Turki so se namreč umaknili z gorovja na izhodni in severoizhodni strani mesta.

Ob meji perzijske Rusije (izhodni Kavkaz) in v Perziji pa turške čete korakoma napredujejo. Turška armada se je polastila že skoro cele okolice velikega jezera Urmia. Mesta Nidan-Duabi, Saulebulak in Kotur so padla zadnji teden v roke turške armade.

Turško uradno poročilo z dne 9. januarja zanika, da bi bili Rusi dosegli nad Turki pri Ardahanu uspeh. Vršili so se ba le manjši boji in Ardahan še ni padel. Turki so ujeli dosedaj v Kavkazu 13.000 Rusov.

Angleži so ob Sírskem morju pri mestu Sarixki izkrcali nekaj svojih čet, katere so bile pa po turških obrežnih stražah pregnane. Blizu Akabe so streljali Turki na angleški zrakoplov. Z dobro namerjenim strelom so Turki zrakoplov zadeli, tako, da je polagoma padel na zemljo, kjer so 2 angleška zrakoplovna častnika ujeli.

V Egiptu ima Anglija večinoma samo indijske čete proti Turkom. Iz novejših poročil je posneti, da Indijci močno uhajajo v turško armado. Do bojev še ni prišlo.

Angleške in francoske ladje so zastrazile izhod iz Dardanel ter odstranjujejo turške mine v morski ožini.

Na morju.

Podrobnosti o junaštvu čolna „UXII“.

Ó napadu avstrijskega pomorskega čolna „UXII“ na francosko brodovje v Adriji, se še poroča dne 12. januarja z Dunaja:

Dne 20. decembra zvečer je vozil „UXII“ proti angleško-francoskemu brodovju. Čoln je vozil celo noč in dne 21. decembra popoldne je opazil sovražno brodovje. Potopil se je pod vodo do prvega podladjevja in je sprožil torpedni naboj naravnost proti francoski ladji „Coubert“, katero je po admiralski zastavi spoznal kot admiralsko ladjo. Prvi torpedo je zadel ladjo v bok, drugi pa v sredino ladje. „UXII“ se je nato za nekaj sekund pojavil na površju, a se je moral takoj zopet skriti pod vodo, ker je plula neka sovražna ladja naravnost proti njemu. Ker je ob času napada vladal na morju močen vihar, je nastala med sovražnim brodovjem precejšnja zmešnjava. Pri tem je francoski dreadnought „Jean Bart“ zadel ob „Coubert“ tako močno, da se je „Coubert“ potopila. To se je zgodilo 30 milj od italijanskega mesta Brindisi v smeri proti severoizhodu. Tudi „Jean Bart“ se je močno poškodoval, tako, da so ga morale druge ladje peljati v ladjedelnico na Malti.

O potopu francoskega podmorskega čolna „Curie“ se poroča: Ko je „UXII“ izvršil svoj junaški čin, se je odkrilo tudi najnovejši francoski podmorski čoln „Curie“, ki je hotel napasti avstrijsko brodovje. „Curie“, ki je bil pod poveljstvom nekega zelo podvzetnega častnika, je vozil za neko našo ladjo. Naši so Francoza pravočasno opazili. Kmalu je zadodelo na naši strani povelje: Vsi čolni s topovi in s torpednimi čolni pred ladjo! — Naši so izborno streljali in so na sovražnem čolnu stolpič, ki je molel nad vodo, popolnoma prestrelili. V tem hipu se je prikazal na francoskem čolnu drugi častnik in je hotel naš prednji čoln uničiti z ročno bombo. A naš mornar ga je s puško ustrelil. Francoz je padel vznak v morje in se potopil. Francoski poveljnik je radi razburjenja padel v jokajoči krč. Ko so naši poveljnika ujeli, so naši pri njem pisma njegovih otrok in žene, v katerih mu ti pišejo, da vedno molijo zanj, da bi se srečno vrnil.

Podmorski čolni bodo odločili.

Bern, dne 8. januarja.

Vojaški pisatelj lista „Berner Tagblatt“ piše na uvodnem mestu: „Prav čudno je stališče Anglije glede mirovnega vprašanja. Državniki Anglije so naznanili svetu, da bo Anglija še-le takrat pripravljena skleniti mir, ko bo Nemčija popolnoma strta, to je, kadar bo Nemčija prenehala biti tekmeec Anglije. Toda to ni tako lahko storjeno, kakor je izgovorjeno. Pristanišče Zeebrügge, katero so Angleži tako poškodovali, da je bilo nerabno, je zopet popravljeno in nemški podmorski čolni plovejo zopet mirno iz pristanišča in v pristanišče. Eden sam podmorski čoln se sicer prav lahko obstreljuje, toda ko se bo nekoč v veliki pomorski bitki pojavilo večje število podmorskih čolnov, ko bosta par in dim zakrivala razgled po morju in ko bodo postali živeci opazovateljev vsled razburjenja bitke nemirni in nesigurni, takrat utedejejo igrati podmorski čolni, to najmodernejša orožje, odločilno ulogo.“

Italija se pripravlja.

Med Rumunijo in Italijo obstoja pogodba glede sporazumnega postopanja v sedanji vojski. In Rumunija se oborožuje in tudi Italija se oborožuje. Okoli 600.000 mož je že pod orožjem. Te dni pridejo rekruti v vojašnice, da se začnejo vzgojevati. Koncem meseca februarja bo imela potemtakem Italija 800.000 izvežbanega vojaštva pod orožjem. Skladišča za municijo in živila so polna. Tovarne za strelivo, puške, topove, avtomobile in kolesa delajo z mrzlično hitrostjo.

Rumunija se pripravlja.

Rumunija se pripravlja resno na vojsko. Rezerviste kliče pod orožje, vojaške obvezance v inozemstvu kliče domov, šole izpreminja v bolnišnice ter orga izira podporo družin, kojih krušni očetje so bili poklicani v vojaško službo. Kaj še hočete več? Nihče več ne dvomi, da bo Rumunija kmalu posegla v vojsko. Toda proti komu? Samo dvojno je mogoče: ali proti nam ali proti Rusiji.

Tudi to je gotovo, da ima Rumunija dogovor z Italijo, s katero bosta skupno postopali.

Razne novice.

Duhovniške vesti. Umrl je v celjski bolnišnici dne 6. januarja zlatomašnik in upokojeni župnik od Sv. Jakoba v Galiciji, č. g. I v. E v. Košar. Rojen je bil dne 19. decembra 1834 v St. Juriju ob Ščavnici, v mašnika posvečen dne 9. junija 1859. Naj v miru počiva! — V St. Lovrencu nad Mariborom je umrl dne 10. januarja č. g. Franc Slavič, vpo-kojeni župnik od Sv. Antona na Pohorju. Pogreb se je vršil v sredo, dne 13. januarja, v St. Lovrencu. Rojen je bil dne 1. oktobra l. 1848 pri Sv. Križu na Murskem polju, v mašnika pa posvečen dne 22. julija 1877. Svetila mu večna luč!

Dr. Adam Heftler -- škof krški. Cesar je imenoval profesorja na deželni višji realni gimnaziji v Mödlingu, dr. Adama Heftlerja, za krškega knezoškofa. Novoimenovani škof je bil rojen l. 1871 v Wildenwartu na Bavarskem in je torej še-le 44 let star.

40 duhovnikov je nanovo pozvanih k vojakom, da opravljajo službo vojnih kurafov na bojišču in v bolnišnicah.

Slovenska Krščansko-Socialna Zveza za Stajersko v Mariboru je imela v torek, dne 12. januarja, odborovo sejo, v kateri se je med drugim razpravljalo o raznih društvenih zadevah, osobito o občnih zborih včlanjenih društev. Glej o tem predmetu naslednjo notico! Včlanjena društva in posamezne člane prosimo, naj odračunajo kmažu svojo članarino, ki znaša za posamezne osebe 2 K, za društva pa z ozirom na število članov 2 ali več kron.

Sklicanje društvenih občnih zborov. Slovenska Krščansko-Socialna Zveza za Stajersko v Mariboru naznanja svojim članicam glede občnih zborov naslednji sklep odborove seje: Občni zbori naj se tudi letos ob pravem času skličejo. Ako ni doma predsednika ali podpredsednika, naj skliče občni zbor najstarejši društveni odbornik. V odbore se lahko volijo tudi tisti, ki so na bojišču. Na tem zborovariju se lahko predava o tvarini, katero priobčuje „Vestnik“ Slovenske Krščansko-Socialne Zveze, ker osrednji odbor v Mariboru ne bi mogel ustreči želji po govornikih.

Družba sv. Mohorja. Nabiranje udov morajo poverjeniki sklepati z mesecem februarjem. Naša narodna čast zahteva, da skrbimo posebno letos za družbine člane. Skušajmo obdržati družbo na dosedanji višini!

Proti povišanju deželnih doklad. Ker je deželni odbor zaprosil vlado, da mu dovoli zvišati vse deželne doklade za 15%, so se deželni poslanci Slovenske Kmečke Zveze obrnili do osrednje vlade z zahtevo, da tega ne dovoli brez dovoljenja deželnega zbora, kakor je tudi svoječasno v tem oziru ugodilo slšni zahtevi nemških strank na Češkem. Vrh tega tudi sedanji težki časi gotovo niso ugodni, da bi tudi dežela ljudstvu napravila nova bremena.

Italijani za svojo stvar. V noveletni številki poroča „Piccolo“, da je nabral l. 1914 za „Lego nacionalne“ nad 87.000 kron. Slovenci, darujte za Slovensko Stražo!

Ko junaki krvavijo, molijo in umirajo! V mariborskem mestnem gledališču nastopa te dni tirolsko Eklnovo gledališče. Že v mirnem času se je večkrat vzdignil upor proti tem igralcem, ker so tintam smešili verske obrede. Še bolj čudno je, da si upajo sedaj, kakor se je to zgodilo v igri „Kreuzelschreiber“ (ljudje, ki ne znajo pisati, ampak samo križ naredijo), smešiti kmečko ljudstvo, katerega sinovi se kakor levi borijo za obstoj domovine z molitvijo na ustnicah in s puško v roki. V teh hudih časih se norčevati iz molitve, grditii spoved, predstavljati udeležence procesije kot nečistnike in hinavce, to je že preveč. Pa igralcem še bi ne bilo toliko zameriti, ker včasih vpri-zarjajo tudi lepe igre in verske stvari obravnavajo dostojno.

Obsojeni posojilnični tajnik. Tajnik nemške posojilnice v Vičavi pri Ptuj, 46letni Anton Hackel, je dne 15. julija 1914 iz posojilnične blagajne na nevoljen način odnesel 3000 K. Da bi sumnja ne padla nanj, se je Hackel peljal nekega dne v Maribor, kjer je na pisalnem stroju napisal pismo na društvo Südmark, v katerem naznanja omenjenemu društvu, da nek dober prijatelj pošilja društvu 1000 K pod pogojem, da dobi to svoto tajnik Hackel kot brezobrestno posojilo. Südmarka je bila s tem pogojem zadovol-

na in je poslala Hacklu dotično svoto. Ta je takoj začel denar izdajati v veliki meri. Ko se je vršila pri-sojilni natančna revizija, se je dognalo, da manjka v blagajni 3000 K. Hackla so takoj prijeli. Od ukradenega denarja je izdal že 1700 K. Dne 9. januarja je st. l. Hackel pred izjemnim sodiščem v Mariboru. Obdolženec je deloma priznal tatvino. Obsojen je bil na eno leto težke in poostrene ječe. Čas preiskovalnega zapora se vračunja. Obsojenec je kazen sprejel.

Angleška nepoštenost. Kakor je posretil iz razprav angleške gosposke zbornice, pravi Angleška novo gorostasno nepoštenost, namreč boj vojaško neizurjenega, vendar oboroženega ljudstva proti sovražniku. Tak boj se imenuje s tujo besedo franktirerstvo. Angleži se boje, da bodo Nemci upadli na Angleško, in ker nimajo dovolj vojaštva, hočejo navdušiti ljudstvo za oborožen odpor proti Nemcem. Tak grd, zahrbtn boj smo videli v Belgiji proti Nemcem, v Srbiji proti nam. Ker se po mednarodnem pravu franktirerji ne smatrajo za vojake in se torej ne ujamejo, ampak se obesijo, postrelijo ali pozaprejo v zapore. Angleži hočejo franktirerje spraviti pod vojaško kontrolo. Toda Nemci že sedaj izjavljajo, da se s samo vojaško kontrolo franktirerji ne dajo spremeniti v vojake. Te vojaške kontrole Nemci ne bodo priznali, ker ni nič drugega kakor preočito bedasto olepšavanje organiziranega franktirerstva. Vojaška kontrola ne more iz neurejene ljudske množice kar pričarati organiziranih discipliniranih čet.

Angleška se je podala na nevarno pot, če grozi z maskirano franktirersko vojsko, ker s tem podira najtrdnjši steber mednarodnega vojnega prava, in tako pod zadnji ostanek človečanstva, ki se je v tej vojski ohranilo, polaga bombo, katere učinek bo grozen za njo samo in njeno prebivalstvo.

Vojni kurat g. Fr. Zagoršak piše svojemu prijatelju: Silvestrov večer na nekem gradu v bližini mesta Eperjes na Gornjem Ogrskem. Pri večerji sem dobil Tvoje pismo. Brali smo ga z zanimanjem g. Kopolšek, Lunder in jaz. Obhajamo namreč Silvestrov večer ter se poslavljamo od starega leta v nadi, da nam novo leto 1915 prinese kaj boljšega. Sedaj zopet počivamo ter čakamo nadaljnega povelja. Iskren pozdrav iz vesele družbe!

Ranjen slovenski učitelj. Na severnem bojišču je bil v zadnjih bojih ranjen učitelj Matja Janžekovič iz Slovenske Bistrice. Janžekovič je sin veleposetnika Andreja Janžekoviča v Letersbergu pri Mariboru.

Sveti večer na Karpatih. Neki vojak je sporočil s Karpatov „Gorenjcu“, kako so ondi slovenski fantje praznovali sv. večer. Piše tole: Pričakovali smo, kakor vedno, tako tudi nocojšnji večer sovražnika. Dan je bil meglen. Fantje, ki so bili sicer vedno veseli, so bili danes nekoliko zamišljeni. Gotovo je vsak mislil na to, kako prijetno je biti vsak v krogu svojih dragih obhajal sv. večer. Prišlo je povelje, da mora biti cela baterija ob peti uri zvečer pripravljena. Stali smo v dveh vrstah. Prišel je naš stotnik, ki je imel govor v nemškem jeziku. Potem je poklical še mene, da sem isto povedal po slovensko. Dejal sem nekako tole: „Fantje, nocoj je sv. večer! Berem vam skoraj na obrazih, kaj vsakdo izmed vas misli. Pred petimi meseci smo bili poklicani pod orožje, a takrat še nihče ni mislil, da bomo obhajali letošnji Božič na teh planinah. Toda kruta usoda je tako hotela. Minula so leta in leta, ko smo bili nocojšnji večer srečni in veseli med svojimi dragimi. Prišla pa bodo zopet leta in leta, ko bomo veseli doma obhajali sv. večer, ako nam ljubi Bog ohrani življenje. Tolaži nas to, da nismo samo mi tu, temveč jih je tisoče in tisoče, ki stoje danes na bojnem polju, četudi je največji praznik čulega leta, vsak čas pripravljeno, da udarijo na sovražnika in ga pobijejo. Zato naj nam ne uide pogum. Naši dragi v domovini molijo za srečen izid vojne, molijo za nas. Torej, tovariši, le korajžo in snajd, pa po kranjsko udarimo, kadar bo cajt! Bog živi našo domovino, lepo Avstrijo, Bog živi sivolasega nam očeta našega cesarja Franca Jožefa I.! Živijo!“ — Nato je dobil vsak mož pol litra črnega vina, eno štručko belega kruha in čaj. Ob pol sedmi uri smo se razšli vsak v svoj kotiček in položili na tla svoje trudne glave. Zaspali pa nismo mogli, misli so nam uhajale v domovino. Prav mlo se nam je pa storilo zvečer ob 11. uri, ko smo zaslišali zvonjenje iz daljnih cerkva. Molili smo angelsko češčenje in potem zaspali.

Božično darilo. Vojak Alojz Berčnik, doma iz Vitanja, nam piše z bojišča: Najsrenejše so Vam zahvaljujemo vojaki za božično darilo, ki smo ga na sv. večer z veseljem sprejeli pri topničarskem polku št. 3. Le tako naprej! Mi se bomo pa tudi bojevali ponoči in po dnevu, po snegu in po dežju, v mrazu in po ledu za našo domovino in za našega presvetlega vladarja.

Božični večer na srbskem bojišču. Franc Krajšek iz Lobjnice pri Žalbu piše svojemu prijatelju: Na sveti večer leta 1914: Večerni mrak tihe sve-te noči legel je na hladno zemljo, blede luna ozrla se je sočutno na revnega zemljana, ki podprt z roko ob trdno glavo, sanja o dnevih zlate prostosti, a trpi v težkih urah, ki mu jih je odločila kruta usoda. Puške so utihnile in iz stolpa se je oglasil božični zvon, naznanjajoč zemljanom svečani trenotek rojstva nebeskega Deteta, rešitelja človeškega rodu. Edina prošnja je pač umestna, kateri se tudi jaz pridružim, da bi novorojeno Dete prineslo zaželjeni mir naši ljubi domovini.

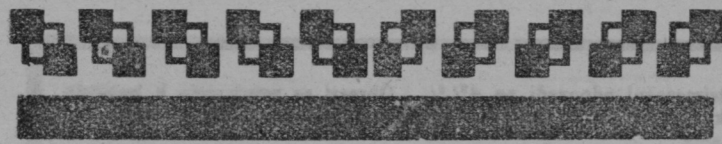
J. KOVAČIČ, Radgona, Dolga ul. 100

Velika zaloga steklenega (glaženega) in porcelanastega blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala, Steklarsko dela.

Točna postrežba! Nainizije cene!

Oklic in prošnja.

Tista dva gospoda, katera sta se dne 29. junija 1914 (na dan sv. Petra in Pavla) peljala z popoldanskim vlakom ob pol 2. uri na progi od Ruš proti Mariboru, katerih eden kmečkega stanu je na Bistrici pri Lembahu izstopil in katera sta celi pogovor zastran atentata v Sarajevu slišala med med nekim delavcem in gospo. Dotična se prosita da svoje naslove dobrohotno na občinski urad v Rušah naznanita.



Čevljarska zadruga v Mirnu

na Goriškem

prosi cenjene odjemalce, naj prenehajo z naročili, ker so zaloge civilnih čevljev popolnoma pošle. Zadruga dela namreč že 5 mesecev izključno le vojaške čevlje.

Prosimo cenjene odjemalce oproščenja, ker vsled velikega dela ne moremo več odgovarjati na naročila.

Cenjenim odjemalcem javimo tudi, da smo tudi v bodoče obloženi z vojaškimi naročili.

Gluhost

šumenje po ušesih, a ne pr rojena gluhost tok iz ušes, odstrani takoj in gotovo Dr. F. Quastlerjev bals. kosm.

olje za sluh »Otkon«

Postavno zavarovano. Vsek dan dobajajo zahvalna pisma Čudežni uspehi. C na eni steklenici 3 K Edina založba M Vetter, Dunaj III Kúbeckgasse 15.

Perl-Kava

iz čistega soja boba, na dom stek za bobovo kavo 5 kg, zavitek iz žepnega roba K 40 po povzetju. Sant sa. Kraljevi Vinohrady 1573. Za topilki se proti visoki proviziji sprejmejo. 2

! KAVA !

50% cenejša: Amerikanska štedilna kava, velenaromatizirana, izdatna in štedilna, 5 kg poskusna vreca 10 K franko po povzetju. Pol kilograma velenaromatizirane najfinije kave 2 K oddaja A Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496. 981

URE

Tečna postrežba



Velika zaloga ur, dragocinskih, srebrnatih in optičnih reči po vsaki ceni.

- Tudi na obroke. - Hustr. cenik zastoaj. - Gramofoni 20-200 K
- Niklasta remont-ura K 3-50
- Pristna srebrna ura K 7-
- Original omega ura K 24-
- Kuharska ura K 10-
- Barška niklasta K 3-
- Površni prstani K 2-
- Srebrne verižice K 2-

Veletno jamstvo. Nasl. Dietinger Theod. Fehrenbach urar in očalar MARIBOR, Gosposka ul. 26 Kupujem zlatino in srebro.

Pri današnji draginji



je zelo varčno gospodarstvo, da ima zanesljivo, dobro trgovsko zvezo pri naročbi blaga za obleke in druge rebo. To Vam da povod da takoj naročite cenik s slikami, kateri se Vam zastonj in poštine prosto dopošlje.

Naslov je: 55

Prva kranjska razpošiljalna trgovina

R. Miklauc, Ljubljana 205.

Obstoj trdke blizu 50 let.

Zahtevajte velik cenik brezplačno in poštine prosto z več kot 1000 slik.

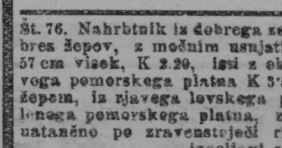
Polnina in zaveznina prosta. - Neugajajoče zamenjani ali denar nazaj.



Št. 57. Stroj za striženje las, fino poniklas, z dvema nastavkoma za striženje, roka čez dva roba, poniklas držaj. Reže brez nastarka 5 mm, s tankim 7 mm, z debelim 10 mm, cela dolžina 15 in pol cm, 17 zob z rezervnim peresom. - Komad K 4-50. - Isti stroj za striženje brade najboljša kakovosti, komad K 5-50.



Št. 71. Jopić z rokavi iz sive vlogne volne, olene obrabljene z žepi, dvema vrstama gumov, naradna velikosti kom. K 5-20. - V boljše izpeljavi K 6-75, isti jopić 1 komad 4 K. - V boljše izpeljavi K 4-20.



Št. 76. Nahrtnik iz dobrega selenega gradla, brez obročka, brez žepov, z modulim usjatim lermenom, 36 cm širok, 57 cm visok, K 2-20. Isti z obročkom (lingkoppo) iz ravoga pomorskega platna K 3-50. - Isti z enim zunanjim žepom, iz njavega levskega platna K 4-50. - Isti iz zelene pomorskega platna, z dvema zunanjima žepoma nastaneno po zravnotenju rizi v najboljši in najlepši izpeljavi po 6 kron.



Št. 77. Rokavice za gospode, rimske blage, pletene iz najbolše volne, z dvojnimi prsti, z barvanimi pasovi ali enobarvne črne, za svežje in večje moške roke, raztezne. Par K 1-20 do 2-



Št. 80. Kapca za snag iz vlogne volne, pletena, enobarvna črna, raztezna, vsake velikosti, da se prati, 1 komad 80 vin. Ista iz večje, pristne ovčje volne zelo topla K 1-20

E. LUNA, Maribor št. 49/a.

Prva razpošiljalna galerijskega blaga in gospodarstvenega orodja.

Dober tek

je dobra stvar! Zanemarjaj je nikár!

Dober tek

maš vsak dan, ako vžiivaš



Želodčni liker »FLORIAN« pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval druga in neprijetna zdravila!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Franc Cvilak, St. Bistrica

Belitnica voska obrt medu in voščenin.

priporoča vsem č. gg. duhovnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo voščenih sveč, voščenih svitkov, stearinovitih sveč v vsaki velikosti po najnižji ceni.

Najcenejše trte:

jamčeno čiste vrste, to leto posebno močne, po 13 K za 100 komadov, za vse posestnike ednako, prvo vrsto, prodaja I. stajerska trsničarska zadruga, P. Juršinci pri Ptujju

Ceniki z pogoji in imeni trt na vseh priporočljivih podlagah, se pošljejo na zahtevanje brezplačno.

Vinogradnikom se priporoča trte takoj naročiti, da jih pozneje zopet od prekupca ne bodo dražje plačali.

Lepa novozidana hiša s tremi orali posestva ob državni cesti, 10 minut od cerkve, četrt ure od kolodvora, pripravna za obrtnike ali upokojence, se proda. - Polovica kupnine lahko ostane vknjižene. Pojasnila daje Fr. Thaler, zupan v Št. Ilju v Slov. gor.

KALODONT

najboljša krema za zobe

stane od 21. decembra 1914

70 vinarjev.

naravni kognak.

Varstvo zoper kolero in slabema želodcu je Tega, iz lastnega vina destilirane, 12 let star ga kognaka razp šilja v poštnih zabojkih z 4 steklenicami franko za K 12-40, majti kognak, ki čudov to olajša bolečine, ki jih povzroča protin, srdstvo za odrgavanje udov, oživlja živce itd. - 4 pollitrske steklenice K 10-20.

Benedikt Heril, veleposestnik, grad Golič pri Konjicah (Štajersko.)

P. samozne steklenice star ga kognaka K 3-10, mladega K 2-55, so v zlogi v Maribu u pri g. Alojziju Quastlerju, trgovcu, Gosposka ul. 4.

Radi prekinjenega izvoza

v inozemstvo prodamo in razpošiljamo po zelo nizkih cenah

našo celo zalogo blaga,

da bodo naši r čni tkalci tudi v bodoče imeli dovolj novega dela. - Blago je garantirano samo naravne barve, brez pogreškov in sicer kausfusi, posteljne preproge, ceširi za srajce, bluze etc., bele tkanine, exforti, laneno platn, flaneli, barhenti, modri uruk in mnogo drugega blaga

35 do 40 m za 16 kron.

Zveza reč. tkalcev Češka Cerna 106 pri Nachodu odd. 58

Dolgost preostankov si lahko vsak sam izvoli.

Pri naročilih dveh paketov franko.

Klobučar LJUD. HLUSTIG, Maribor

se nahaja sedaj na Glavnem trgu štev. 9 (blizu Cirilo-e ti-karne). Hlustig ima sedaj v zalogi s novosti **Velour-klobukov**, trdnih klobukov in klobukov iz lodna. Zaloga čisto nova.

Z velespoštovanem se priporoča za obilen obisk

Ljudovik Hlustig

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena s najboljšimi stroji, s lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čudnimi oblikami, sprejema vsa v tiskarske stroke spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. Zupniške urade spovedne in misijonske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke s natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne obitnice, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglašila, plečilne predpise, prejemna potrdila itd. Za sbrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, epomine, manjice, oznike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in druge.

Za krčmarje in prireditelje veselja: jedilačke, vabila na ples, ljudske veselice tambore itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za pesemske: vizitke, naslovnice, pozovnice, parte in žigostinke v najlepši opravi. — Diplome za častno ude družter in častno občane v različnih okrajih in s moderami okvirji po jako nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršajo ceno in točno.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru



Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti trimesčni odpovedi po 4 $\frac{1}{2}$ %. Obresti se pripisujejo h hranilni 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prebujalo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne pološnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo in poročilo po 5 $\frac{1}{2}$ %, in na osebni kredit po 6%. Nadalje isposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih sredstvih prevzame posojilnica v svoje last proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kofice.

Uradne ure so vsake sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje sprejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptujju se najbolj priporoča.

R. Brezovnik

trgovina v Vojniku

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega, špecerijskega in galanterijskega blaga, železnine, cementa, barv, firneža, lakov, usnja, stekla, kisljih vod, najboljših semen itd.

Domači pridelki se kupujejo po najvišji ceni.

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov



ceniki zastoj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opoune na drž. žel. št. 2121. 1933 Češko.

Kupujem jajca

(sveža) po najvišjih cenah. — J. Heller, Dunaj III, Kleistgasse 20.

ZA NOVOLETNO SEZONO

priporočamo trgovcem v nakup:

Božičnih okraskov, svilnatega papirja v vseh barvah, kreppapirja v vseh barvah, barvani papir na eno stran v vseh barvah, barvani papir na dve strani v vseh barvah, zlati in srebrni papir, sveče za drevo, čarobne sveče.

Cvetje za rože, žica, zlata pena, jaslice izgotovljene, podobice za jaslice, rutke.

Božične in noveletne dopisnice kakor tudi druge vrste po izredno nizkih cenah.

Goričar & Leskovšek v Celju.

Graška ulica 7. | Na debelo in drobno | Rotovška ulica 2

Sveče za Svečnico

in drugo enako blago priporoča čč. duhovnikom in cerkvenim predstojništvom ter samostanom kakor tudi drugemu občinstvu staroznana domača krščanska trdka

Franjo Duchek,
(poprej J. Dufek) svečar in medicar
MARIBOR, Viktringhofova ulica.

Domača in narodna trgovina

Franc Lenart v Ptujju

priporoča svojo bogato izbiro raznovrstnega novega blaga za moške in ženske obleke.

Postrežba poštena! Cene primerne!

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem, kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Brzojavni naslov: Cirilova
tiskarna Maribor

Trgovina tiskarne sv. Cirila
Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 5

Čekovni račun c. kr. poštne
hranilnica št. 25.010
interurban telefon št. 113

Priporoča svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, škatljic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnih, zavrtkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih kajig, noticov, pismenega papirja v mapah in škatljah, razglednic itd. Sveče podobe (male, velike in stenske), raspela vseh velikosti, molitveniki, molki, svetnjice, škapulirji. Štambilije za urade in dr.

Ceniki na zahtevo zastoj.

Proti NALEZENJU

se moramo sedaj varovati tem bolj, ker sedaj nalezljive bolezni, na primer: škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najpriljubljenejše razkužilo sedanjosti je nesporno

LYSOFORM

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji po 80 vin. Učinek Lysoferma je točen in zanesljiv, zato ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacije.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki vsebuje 1% Lysoferma in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kože mehko in voljno. Rabiti besto zato znanprej to izvrstno milo, samo navidez drago, v rabi pa jako varčne, ker milo dolgo traja. Komad stane 1 krono.

Lysoform s poprovo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe beli in konservira. Tudi pri katarjih v vratu, kašlju in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarcu vode. Originalna steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ pošlje na željo gratis in franco kemik HUBMANN, Dunaj, XX., Petraschgasse 4.